

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

„TABOR“ izlaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom na naslednjem dne ter stane
mesечно po 22 D 10—, za ino-
zemstvo D 7—, dostavljen na dom
D 11—, za izkaznice D 10—,
inštr. ali po dogovoru.
Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini.

Cena današnje številke 7 Din.

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 274
UPRAVA se nahaja v Jurčičev-
ulici št. 4, pritličje, dem. Tele-
fon št. 24. — Št. račun. št. 11.787.
Na naročila brez denarja se ne
opira. — Reklami se ne vrataja.

Naslov

Maribor, četrtek 21. maja 1925.

Leto: VI. — Številka: 114.

LJUBLJANSKA BLAGOVNA BORZA.

Lesno tržišče.

Ljubljana, 20. maja. Remeljni 8:8,
8:11, 11:11, 11:13, 13:16, 4—5 m dolgi, fran-
ko Postojna, denar in blago 410. Bukove
deske 27—100 mm, 2—4 m dolge, 15 cm
široke, franko Postojna, denar 1130.

sebe, je policija pobila. Nastavljeni ne-
kega večjega hotela so spustili v podze-
meljski rov lestvice in spravljali potnike
skozni zasidni izhod na cesto.

P onajnovišti vesti le bilo poškodova-
nih okrog 200 ljudi, dasi policijsko poro-
čilo govori samo o 100 ranjenih, 66 oseb
je moralo takoj iskati zdravniške po-
moči.

Doma in po svetu.

— Vzroki zastoja v grafični industriji.
Zveza grafičnih podjetij in zveza grafič-
nih delavcev sta izdala skupen komuni-
ke, v katerem navajata vzroke stagna-
cije v tej industriji. Glavni vzrok ne-
zaposelnosti grafičnih delavcev je ta, da
domača podjetja in podružnice inozem-
skih podjetij naročajo tiskarske potreb-
ščine v inozemstvu, čeprav jih dobe
iste kakovosti in po enakih cenah doma.
Nato navajajo imenoma nekatere tvrd-
ke, ki pomagajo uničevati domačo ti-
skarsko industrijo in povzročajo brez-
poselnost delavstva. Končno pozivata
obe zvezi državo, da naj s svoje strani
zaščiti interese domače obrti in delav-
stva.

— Razkritje važnega dokumenta iz
komunistične centrale na Dunaju. Ka-
kor poroča bukreški list »Gazeta Nuca«,
je dobilo rumunsko zunanje ministertvo
v roke važen dokument iz dunajske cen-
trale za komunistično propagando. Ta
memorandum vsebuje natančen načrt o
boljševizaciji balkanskih držav. Menijo,
da bo to odkritje zelo olajšalo boj proti
teroristični propagandi.

— Povodom justifikacije narednika
Ruapla prinaša zagrebška »Riječ« kom-
mentar, ki je jako značilen za duha in
okus zagreškega občinstva. Pravi med
drugim: »Znaten del publika je odhajal
od tega žalostnega in strahotnega dogo-
dka s čudno veseljem razpoloženjem, ko da
bi se vračal iz cirkusa ali iz kakega gledališča za veselo umetnost; nič ni pri-
čalo, da je trenutek preje izdihnilo pred
njenimi očmi človeško življenje. Žal da
moramo ugotoviti, da se je pri tem po-
manjkanju vsakega človeškega četa po-
sebnost odlikoval del našega lepega spo-
la... Žalostno spričevalo za današnje
etiko, za današnje srčno dobroto napram
bližnjemu, za vso sodobno civilizacijo,
da se je moglo najti 7000 ljudi v Zagre-
bu, ki so vstali ob zgodnji uri, ob kateri
sicer nikoli ne vstajajo, samo zavoljo te-
ga, da bi se naučili trpljenja svojega
bližnjega in ga videli v najtežjem tre-
nutku njegovega življenja, kako se muči
v svoji nemoči, da bi odvrnil težko uso-
do od sebe. Ti tisoči so žrtvovali svoj
čas — ne v kak plemenit namen, ampak
za to, da so z živalsko naslado promatra-
li strahotne trenutke človeku, ki mu to
gotovo ni bilo prijetno in ki bi najraje
videl, če bi se ta tragedija izvršila brez
gledalcev. Ta primer naj bi napotil ob-
lasti, da bi reformirale obstoječe zasta-
rele zakone, ki dopuščajo, da lahko pri-
sostvuje toliko ljudi pri tuji trage-
diji...«

— Akademija mariborskih učiteljski-
kov v Mali Nedelji. V nedeljo, dne 24.
maja ob pol 16. uri v društvenem domu
v Mali Nedelji priredijo tretjeletničarji
mariborskega učiteljskega akademijo z
izbranim programom. Čisti dobiček je
namenjen knjižnici učiteljskega nara-
ščanja.

— Velika prodaja našega tobaka Polj-
ski. Te dni je bil zaključen dogovor o
dobavi jugoslovanskega tobaka za Polj-
sko. Kakor se doznava, znaša količina
tobaka 3 milijone kg. Poljski gospodar-
ski krogi smatrajo to za velik uspeh
Jugoslavije, ki je na ta način navezala
ožje in — kakor je upati — trajne stike
s poljskim tržiščem.

— Šole brez učitelja. Vojvodinski li-
sti beležijo: V sibinski občini so tri va-
si, v katerih so si kmetje na lastne stro-
ške zgradili šole. Toda za sedaj bivajo v
teh šolah — mišl, ker ni učiteljev. V ne-

katerih vojvodinskih okrajih je namreč
čuti silno pomanjkanje učitelstva.

— Tombola poštних uslužbencev v
Ptuju. Naprošeni objavljamo: Nižji
poštni uslužbenci v Ptuj prirede v
nedeljo dne 7. junija tl. na Florjanskem
trgu veliko javno tombolo s krasnimi
dobički. Morebitni čisti dobiček je na-
menen dobrodelnemu namenu in sicer za
podpiranje vdov, sirot ter bolnih pošt-
nih uslužbencev. Poštarčki prosijo najvlud-
neje za številno udeležbo pri tej dobro-
delni prireditvi.

x Iz naše dramatike. Znan pisatelj g.
Fran Bevk, čigar dramo »Kajna« je lani
vprizorilo mariborsko gledališče, je iz-
ročil ravnatelju mariborske drame gosp.
Bratini dve novi drami.

— Strela ubila pet oseb. V Hedeshes-
mu v Nemčiji je ubila strela pet oseb,
ki so se zatele v neko lovsko hišo.

— Samomor iz sportnih motivov. Du-
naj je zadnje čase odnesel rekord v mla-
dostnih samomorih dne 18. tm. se je 16-
letni trgovski akademik Zuckermann za-
strupil s plinom, ker mu mati ni dovolila,
da bi obiskal neko nogometno tekmo.

— Kaj vse ta ljuba žena s' tri... Iz
Newyorka poročajo o sledečem zanimi-
vem dogodku: V kanadskem obmejnem
mestecu Windsor je neki restavrtar
odprl veliko točilnico piva. Nasproti
Windsoru leži ameriško obmejno mesto
Detroit. V Kanadi je »moker« režim, v
Zedinjenih državah ameriških pa — ka-
kor znano — »suh«. Ko so v Detroitu sli-
šali, da bodo onstran meje — v Kanadi
— točili pivo, je nastalo pravo »preselje-
vanje naroda«. Ogromna množica ljudi
— pravijo kokoli 60.000 se je razlila čez
obmejni most, tako da se je dolgi most
kar širil pod težo. Gnječa je bila taka,
da je bilo več ljudi težko ranjenih. Ka-
nadski krčmar pa toči in toči, da nikoli
tako. Gotovo bodo v Windsoru romale
procesije žejnih iz vseh delov Amerike,
dokler ne bo vlada Zedinjenih držav
preprečila teh romanj.

— Bolečine? V obrazu? V udih? Po-
kusite pravi Fellerjev Elzafluid! Vise
bodete čudili! Dobrodejen pri drgnjenju
celega telesa in kot kosmetikum za ko-
žo, zobe in negovanje ust! Veliko mož-
nejši in boljše kakor francosko žganje
ter čez 25 let priljubljen! S pakovanjem
in poštnino 6 dvojnate ali 2 špeciialne
steklenice 62 dinarjev; razpošilja: le-
karnar EUGEN V. FELLER, STUBICA
DONJA, Elzatrž 201 Hrvatsko.

Celje in Čehi.

Nekaj zgodovinskih reminiscenc pred
nedeljskim kongresom.

Povodom izlsta Jugoslov. — češkoslov.
lig v Mariboru in Ljubljani ter čeških
društev v obeh mestih v starodavno Ce-
lje, ne bo odveč, ako zarišemo nekaj zgo-
dovinskih potez.

V delovanju lige se izraža zgodovin-
ska potreba, da Čehi in Jugoslovani
skupno branijo svoje interese. Imajo
iste narodne nasprotnike, imajo pa tudi
velike dolžnosti do skupne slovanske bo-
dočnosti. To je veliko historično poslan-
stvo.

Izletniki bodo šli pred kongresom na
grad celjskih grofov. Z razvalin tega
nekoč tako mogočnega gradu se odpira
daljna retrospektiva v preteklost. Zgo-
dovina celjskih grofov je slavna in zelo
zanimiva.

Tudi prijatelji in propagatorji jugo-
slovansko — češkoslovaške vzajemnosti se
bodo lahko na tem mestu spomnili zgo-
dovinskega ozadja svoje velike ideje.
Celjski grofje so bili v dobrih zvezah
s češkimi kralji in so podpirali njihovo
akcijo proti Habsburžanom. Velika pri-
jatelja sta bila kralj Sigmund in grof
Herman Celjski. Prijateljstvo je končno
zapečatila ženitev takratnega kralja češ-
kega, ogrskega in nemškega Sigmunda
z Barbaro, hčerjo grofa Hermana.

Hermanovega sina Friderika je Sig-
mund povzdignil l. 1436 za državnega
kneza, s čemer je razdražil Habsburžane

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Finančna vprašanja v ospredju.

Položaj finančnega ministra omajan, G. Pašić je že pebolel lahko obolenje.
Danes popoldne se posvetuje ministrski svet o finančnih zadevah.

Beograd, 20. maja. Zdravstveno stanje
ministrskega predsednika Pašića, ki je
včeraj rahlo obolel, se je danes toliko
popravilo, da je že sklical za popoldne
sejo ministrskega sveta. Na tej seji bo
vlada predstrela finančna vprašanja, ki
so trenutno akutna ter se posvetovala o

rešitvi nekaterih finančnih problemov.

Pravijo, da je položaj finančnega mi-
nistra Stojadinovića v radikalni stranki
precej nesiguren. Skupina radikalnih
poslancev kaže vedno več nezadovoljstva
z njegovo finančno politiko.

Benešev prihod na Dunaj in hujškaški veienemci.

Češkoslov. zunanji minister prispe na
Dunaj v petek 29. tm. — Pangermanski
tisk namiguje o demonstracijah.

DuDanaj, 20. maja. Današnja »Deutsch-
österreichische Zeitung« prinaša brzo-
javno vest, da je obisk zun. ministra ČSR
Beneša na Dunaju definitivno dolo-
čen na petek 29. tm. List pristavlja k tej
vesti, da je dolžnost avstrijske vlade, da
dostojno sprejme češkega zun. ministra,
ki je najhujši nasprotnik priključitve
k Nemčiji. Zlasti priporočljivi so narod.
socialisti, iz katerih vrst Beneš izhaja.
List povdarja, da naj se ob tej priliki
pokažejo pristrani odnosi Avstrije in
Nemčije pred vsem svetom. Dunajska
policija je podvzela vse korake za var-
nost dr. Beneša.

Frunze za ojačenje sovjetske vojske.

S kongresa sovjetov v Moskvi. — Povelj-
nik rdeče vojske govori za zvišanje ar-
made kakor kak pruski general.

Moskva, 19. maja. Na kongresu sovjet-
ske unije je povdaril komisar Frunze,
da ima sovjetska država razmeroma ne-
znatno armado. Na sovjetske predloge
o razorožitvi je boržuazija odgovorila
z novimi oborožitvami. Helsingforska
konferenca, opetovani sestanki vodilnih
državnikov baltičkih držav, posveto-
vanje Male antante, vojaška zveza Poljske
z Rumunijo, ki je s silo odvzela Besara-
bijo, pomnoženje vojaških sil teh držav,
vse to kaže poskuse, da bi se ustvaril
protiboljševiški blok. Naša zahteva po
zvišanju vojaških moči v obrambo na-
cionalnih tvorb na vzhodu postaja ved-
no bolj pereča. Letalstvo in ostala vojna
sredstva bo treba temu primerno pomno-
žiti, oziroma nabaviti.

Demarcha Male antante v Parizu?

Proti madžarskemu kršenju mirovne po-
godbe.

Beograd, 20. maja. Današnje »Vreme«
prinaša brzojavko iz Pariza, da so ta-
mošnji poslaniki Jugoslavije, Češkoslo-
vaške in Rumunije dobili od svojih vlad
navodila, naj v imenu Male antante pro-
testirajo pri maršalu Fochu zoper to, da
sle mirovne pogodbe.

Zunanje ministertvo ni demantiralo
»Vremenove« brzojavke.

Industriji odgovorni za delavstvo.

Drakonska naredba bolgarskega notra-
njega ministra proti komunizmu.

Sofija, 20. maja. Notranji minister
Rusev nadaljuje brezobziren boj proti

komunizmu. Izdal je drakonsko nare-
dbo, ki je industrijske kroge silno prese-
netila in vznemirila. V tej naredbi nam-
reč določa, da so podjetniki moralno in
gmotno odgovorni za svoje delavstvo. Za
vsakih 40—50 delavcev morajo najti po
enega rezervnega častnika kot kontrol-
lorja in ga plačevati iz lastnih sredstev.

Industriji so vladi zažugali, da bodo
zaprlj vse tovarne, če bo odredba notra-
njega ministra stopila v veljavo.

Burja v romunskem parla- mentu.

Bukarešta, 19. maja. Včerajšnja zbor-
nična seja je potekla zelo burno. Prišlo
je do hudih prerekanj med vladnimi
strankami in opozicijo. Opozicija je ostro
kritizirala vladino zunanjo politiko. Se-
ja je trajala ves dan pozno v noč. Nekaj
opozicijskih poslancev je bilo izklju-
čenih iz nje. Bivši minister in opozicijo-
nalni poslanec Argeteanu je zahteval, da
tudi njega izključijo iz sej, ker sedanji
parlament ne more biti več parlament.

Veleposlaniška konferenca in Nemčija.

Paris, 19. maja. Veleposlaniška konfe-
renca je bila odgodena, ker je zadela na
težkoče podrejenega značaja, ki so se po-
javile tekom prvih razprav. Merodajni
krogi pa zatrjujejo, da se te težkoče ti-
čejo temeljnih problemov, glede katerih
vlada popolno soglasje. Gre predvsem
za to, ali in kako naj se postopa glede
važnih in manj važnih prestopkov, ki
jih je storila Nemčija proti mirovni po-
godbi. Medzavezniška vojaška komisija
v Berlinu bo določila, kdaj ima izpolniti
nemška država svoje obveznosti.

Strahovita panika v podzem- nem New Yorku.

Nezgoda jutranjega vlaka. — Silen strah
pred nesrečo. — V gnječl mnogo ljudi
poteptanih in ranjenih.

New York, 19. maja. Vsled kratkega
stika je nastala na osrednji postaji tu-
kajšnje podzemne železnice v prenapol-
jenem vlaku, ki je vozil ob najpromet-
nejši jutranji uri, grozovita anika. Ko
so ljudje opazili plamen in dim na vla-
ku, so zagrlj divji krik. Kakih 75 oseb,
večinoma žensk in otrok, je bilo v nastali
gnječl ranjenih in poškodovanih. Po o-
pisu očitvecev so se nudili strašni prizori.
Mnog ženske so se vrgle na tla ali pa
so obupano iskale izhod. Druge o bile se-
suvane skozi okna in na tleh poteptane.
Ker je nastala popolna tema, se je pa-
nika še povečala. Mnogim ženskam so v
temi strgali obleko s telesa.

Ranjene so prenesli najprej v bližnji
hotel, kjer se je foyer in jedilnica takoj
pretvorila v bolnico. Pet moških, ki so
vrgli na tla ženske, da bi rešili samega

in povzročil hude boje, ki so se končali s spravou med Celjani in Habsburžani.

Friderikov sin Ulrik II. je bil zadnji celjski grof. Oženil se je s hčerko srbskega kneza Gjorgija Brankovića. Kot varuh svojega bratranca kraljeviča Ladislava Posthuma je postal na Ogrskem kraljevi namestnik, vsled česar si je nakopal sovraštvo Hunyadyjevih sinov. L. 1456 ga je Ladislav Hunyady umoril.

Za dedščino celjskih grofov se je vnel hud boj. Prvi so se oglasili Habsburžani, ki so sklenili z Friderikom dedno pogodbo. Vdova Katarina Srbkinja je našla glavnega zaščitnika v češko-ogrskem kralju Ladislavu Posthumu in v Čehu Janu Vitovecu imenitnega vojaškega poveljnika. Začeli so se težki boji, pri katerih je trpel tudi celjski grad. Ko je l. 1457 umrl komaj 18letni kralj Ladislav, sta se morala Katarina in Vitovec pobotati s Habsburžani. Tako so Habsburžani stalno zavladali v slovenskih deželah in njih moč, pridobljena ob času, ko so se celjski grofje krvno združili s srbsko kneževsko rodbino in uživali vso pomoč češkega vladarja, je trajala do l. 1918, ko sta češkoslovaški in jugoslovanski narod vrgla raz sebe zadnje fevdalne okove in si izgradila narodni državi.

O kralju Ladislavu Posthumu pravi češki zgodovinar Jan Dolenský: »Truplo so položili v kraljevo grobnico v cerkvi sv. Vida k večnemu počitku. Ljudstvo se je jokalo in ihtelo kot pri njegovem pogrebu kakor na pogrebu Ladislavovega pradedca Karla IV. Bil je zvest in dober Čeh.«

Seveda so to za današnje pojmovanje narodnosti in Slovanstva le prvi nejasni poskusi in slučajne posledice fevdalnih bojev in spletk. A v njih se že opaža historična vez med slovanskim severom in jugom, vez, ki so ji dali realno vrednost šele narodi, ki so zamenjali fevdalce na krmilu zgodovine.

Mariborske vesti.

Maribor, 20. maja 1925.

— Radi praznika naš list jutri ne izide. Prihodnja številka bo izšla v petek ob običajni uri.

m Občni zbor Gospodarskega političnega društva za I. in IV. okraj se vrši neprekinjeno dne 26. majnika ob 20. uri v Narodnem domu. Vsled pomoči se je prvotno napačno objavilo, da se vrši občni zbor danes, v sredo, 20. tm. kakor to tudi poroča današnje »Jutro«. Ker pa je večina odbornikov odsotna in je tudi po pravih potrebah, da se občni zbor skliče osem dni prej, se občni zbor danes ne more vršiti. Članstvo se na to izrecno opozarja ter poziva, da se polnoštevilno udeležijo društvenega obnega zбора v torek, dne 26. tm.

m Tukajšnja Podružnica Jugoslov. Matice prosi vse gg. poverjenike, da se oglasijo ob uradnih urah (torek in četr-

Orig. angleško in modno sukno

kupite najceneje pri trvdki 1056

Fr. Mastek, Glavni trg.

tek od 3.—4. ure) v društveni pisarni Sodna ul. 32. Prosimo, da se javijo tudi tisti, ki bi hoteli prevzeti poverjeničstvo v kakem uradu ali podjetju. Tajništvo.

m **Jadranska Straža.** Sinoči se je na seji Nadzornega odbora Glavnega odbora »Jadranske Straže« v Mariboru odbor sledeče konstituiral: predsedn. Avg. Sedlar, finančni svetnik, podpreds. Karl Štefin, postajni načelnik, tajnik Karl Prijatelj, profesor, ostali odbor: Ciril Toman, ravnatelj, Fran Pogačar art. major, Doležal Alojzij, Novak Julče, St. Kenda in dr. Mirko Potočnik. Glavni odbor bo po konstituiranju prihodnji teden in se s tem počne z delom za cilje »Jadr. Straže«. Maribor mora kot obmejno mesto postati vzor organizatoričnega dela za lep razmah našega pomorstva ob Jadranu.

m **Jugoslov.-češkoslov. liga** ima sejo jutri, v četrtek, ob 11. uri dopoldne v Grajski kleti. Navzoč bo tudi predsednik.

m **Ker je že zadnji čas**, da se prijavijo oni, ki pojejo v nedeljo v Celje na kongres in izlet jugoslov.-češkoslovaških lig, opozarjamo ponovno, da je prilika za obisk Celja ugodna kot redkokada, ter da je vse poskrbljeno za to, da bo izlet potekel v najlepšem redu. V izpopolnitvenem programu se poročamo, da bodo izletniki obiskali s popoldanskim vlakom kopališče Laško, tam večerjali in se vrnili z večernim vlakom domov. Tako je program še pestrejši. Za člane lige je udeležba na kongresu moralna dolžnost!

— **Program kongresa jugoslov.-češkoslov. lig** v nedeljo dne 24. maja v Celju. Ob 8. uri zjutraj skupna seja odborov ljubljanske in mariborske lige. — Po kosilu v Celjskem domu kongres sledi s sledečim sporedom: 1. Izganjanje Čehov. 2. Masarykovo slavje v Rogaski Slatini. 3. Izlet lig na Češkoslovaško. 4. Nadaljnje delovanje lig. 5. Ustanovitev poverjeničstva v Celju. 6. Služajnosti. Kongres je združen z izletom na grad celjskih grofov, kjer bo predaval g. prof. Orožen.

m **Prijave za celjski izlet** do polka opoldne. Prijaviti se je g. Burešu, urarju v Vetrinjski ulici ali g. Doležalu, Mariborska tiskarna. — Prijatelji jugoslov.-češkoslovaške vzajemnosti, agitirajte vsak v svojem krogu za številno udeležbo!

m **Ljudska knjižnica** v četrtek radi praznika ne posluje zvečer, ampak kot običajno na praznike po četrčkih, dopoldne od 1/10.—1/11. ure.

m **Tržne cene v Mariboru.** Od mariborskega magistrata so bile določene sledeče cene: 1 kg govedine stane 12—20

din., 1 kg teletine 20—22,50 din., 1 kg prašičjega mesa 11,50—20 din., 1 kom. majhen piščanec 12,50—15 D, 1 kom. kokoši 32,50—40 D, 1 kom. zajec večji 45 D, 1 lit. mleka 3—3,50 D, 1 kg surovega masla 40—44 D, 1 kom. jajce 0,85—1,25 D, 1 kg belega kruha 7,50 D, 1 kg črnega kruha 6,50 D, 1 kg črešenj 85 D, 1 kg jabolk 8 D, 1 kg sladkornja (kristal) 14,50—15 D in (v kockah) 16,50—17 D, 1 kg pšenične moke 0 7,50—8 D, 1 kg koruzne moke 5 D, ajdove moke 8 D, 1 kom. glavmate salate 10—12 D, 1 kupček kg zgodnega krompirja 12 din.

m **Razveseljiva novost za radio-amaterje.** Kakor je videti iz oglasa v današnji številki našega lista, je gospodarska pisarna g. dr. Lajnska prevzela tudi dobavljanje radio-aparatov. Kdor hoče imeti v svojem stanovanju ta epohalni izum, ki mu skrbi za koncerte itd. iz velikih evropskih mest, naj se obrne na omenjeno pisarno, ki mu preskrbi aparat in instalacijo kakor tudi vsa za to potrebna dovoljenja, tako da nima nobenih nadaljnjih skrbi. V omenjeni pisarni je na razpolago tudi izbira aparatov.

m **Razsodišče za presojo idejnih načrtov** stanovanjske in trgovinske hiše, ki jo namerava zgraditi Pokojninski zavod ob Kralja Petra trgu v Mariboru, je dovršilo svoje delo. Od 21 načrtov ni prve nagrade prisodilo nobenemu načrtu. Drugo in tretjo nagrado je strnilo v eno ter jo porazdelilo po enakih delih na načrta z gesla »Dravograd« in »GIČ«. Projektant načrta »Dravograd« je arch. ing. Vladoje Aksmanović v Osijeku, načrt »GIČ« pa sta izdelala Ivan Genussi in Vladislav Čenčur, dijaka tehnične srednje šole v Ljubljani. Nadalje je razsodišče sklenilo priporočiti nakup načrtov z gesli »Razvoje«, »Lux« in »Sazuroc«. Projektanti teh treh načrtov naj izvolijo prijaviti Pokojninskemu zavodu, da pristanejo na predlog razsodišča. Ostali projektanti naj do 6. junija tl. sporoče naslov, na katerega naj se jim načrti vrnejo.

m **Kmečko bralno društvo v Rušah** je podarilo Dijaški kuhinji v Mariboru 250 din. v spomin t društvenih ustanovnikov in g. dr. Medveda. Prisrčna hvala!

m **Iz policijske kronike.** Od torika na sredo so bili prijavljeni sledeči slučaji: 1 prekoračenje policijske ure, 1 trpinčenje živali, 1 puščanje konj brez nadzorstva in 1 izguba. — Izvršenih je bilo šest aretacij in sicer 2 radi odgona, 1 radi tatvine, 1 radi potepuštva in 2 radi berčenja.

m **Vetrinjski dvor.** Znana restavracija Orovič v Vetrinjski ulici se je prekrstila v »Vetrinjski dvor«. Jutri, v četrtek, dne 21. tm. se vrši otvoritev lepega, prahuprostega vrta, združena z jutranjim koncertom. V ostalem opozarjamo na oglas v današnji številki!

m **Svetovna panorama.** Lepa domača serija: Ljubljana, Bled itd. ostane na zahteva z mnogih strani še do petka.

Po turneju „Glasbene Matice“.

Maribor, 20. maja.

Izvršajoč dolžnost vestnih kronistov, naj natančneje poročamo o naši prvi in nad vse lepo uspeši turneji, to pa tem rajše, ker ne moremo dovolj prehvaliti tiste čiste, neprikrite in bratske ljubavi, ki smo jo našli med srbskimi brati v Beogradu in v Novem Sadu. Vsled slabega vremena, zgodnje ure, raznih prireditelj in ne vem še radi česa smo doma poprej koncertovali pri napol prazni dvorani, dasi je bila do 3/4 razprodana. Za začetek turneje je bil to gotovo slab oměn. K sreči smo se motili. Turneja se je vršila točno po načrtu. Razni funkcionarji so do pičice natančno izvrševali svoje agende in le tako je bilo mogoče, da se je ves zbor broječ 78 članov povsem mirno kretal v tujih krajih in ni nihče trpel nikake škode. V sanitarnem oziru se je držal imenitno. Vse je prispevalo zdravo, le malo utrujeno nazaj. Za take naporene turneje je treba žilave vstrajnosti in neupogljive volje. Te pa smo imeli. Zato pa tudi uspehi niso izostali. Po izvršenih turneji mirno lahko konstatiramo: Kakor nas Mariborčanov prej niso poznali, tako se nam je takoj po koncertu zagotovila finančna podpora. Najbrž bo tudi gledališče v prihodnje bolj upoštevano. Velezanimiv je bil nagovor ministra dr. Žerjava na naše pevce. V imenu vlade je izjavil pri banketu, da nam čestita k našemu nastopu, da je predavanje Matične pesmi u Beogradu ne samo za Maribor največjega pomena, ampak za vso Slovenijo sploh. Nepopisno žal nam je bilo, da ni nihče stenografil tega krasnega govora. Govor finančnega ministra dr. Stojadinovića pa je poglavje zase. Pri tej slovesnosti je prišel tudi naš bolni zborovodja do svoje zaslužene veljave. Ena prvih beograjskih dam, ki je predsedovala banketu, gospa Simka Jovanovičeva, soproga bivšega skupščinskega predsednika, ga je priznanje njegovih zaslug za našo pesem javno poljubila. Pri tej bratski ovaciji navdušenje kar ni hotelo ponehati. Banketa se je udeležilo tudi več slovenskih poslancev. A.

„Deseti brat“ v Studencih

Studenci, 19. maja.

»Deseti brat« v Studencih. Prosvetni osek studenskega Sokola je uprizoril v soboto »Desetega brata«. Da ima ta v zadnjem času že nekako v ozadje potisnjena pristno slovenska narodna igra še vedno veliko privlačno silo, je najboljši pokazala uprizoritev v Studencih. Kljub kratkemu času in skoro brez vsake reklame se je napolnila v soboto prostorna telovadnica »Sok. doma«, do zadnjega kotička. In ti številni posetniki so bili skoro brez izjeme sami Studenci, dni, ko smo dobivali od starega fajmoštra kipece sv. Antona s padovansko cerkvijo... Čas hiti in daleč od domovine te kaka stvar nenadoma zveže z mladostjo, z njenimi občutji in predstavami. Dalje in dalje... V vlak vstopi italijanski študent iz Benetk. Naveže se pomenek: malo italijansčine na moji strani, malo nemščine na njegovi, pa se da kramljati. Znak s križem ima v gumbnici, molitvenik mu gleda iz žepa. Od popularov je. Sinemo mimo Este: z daljave zre krasen grad Habsburgov, ki so nekoč gospodovali tod — v časih, ko je praded hodil na vojno zaaje. Študent mi razlaga kraje, navaja imena hribov in gor, ki se tuintam pomole iz ravnine in prijetno izpremenene pejsaž, čigar lepota postaja od ure do ure zanimivejša in privlačnejša. Ko študent izstopi, se mi pridruži švicarski Italijan, trgovec, ki kupčuje z inozemstvom in ne ve, da obstoji na svetu Jugoslavija. Omenim mu Srbe.

— A, Srbija, da, da, odtam uvažam jajca in perutnino.

Pot skozi Emilijo je zanimivejša tudi za one, ki si na benečanski ravnici niso znali pomagati s fantazijo in se živjeti v njen zeleni, od morja in daljnih Dolomitov obrobljeni pejsaž, v njene mastne in vlažne njive in travnike. Emilija je gosteje naseljena; med cipresami in pinijami se dvigajo stari dvorci; tip renesančne Toskane kaže prve vplive. Lepe so obale Adije in širokega Poa, po katerem že plavajo ladje in vozijo blago od Cremona, Mantua, Ferrare k morju... Ferrara je čedno mesto z bogato trgovino in industrijo, trgovsko središče Emilije. Žal, da nam vlak ni dal drugega kot bežno impresijo, nagel pogled na hiše, stolpe, tovarniške dimnike...

B. Borko:

Od Ljubljane do Firenze.

(Dalje.)

In skrije se morje, ostane za nami Soča — do sem raztegnj svoje peroti, Italija, dalje ni tvoje, je zapisal nekoč Mazzini! o kaka ironija v letu 1925 — kmalu smo v Furlaniji. In začne se vožnja čez tipično benečansko ravnino. Zdrčimo preko Tagliamenta, preko Livence in preko Piave. Pejsaž se nikjer ne izpremeni tako, da bi človeško oko zvalilo kaj novega. Prostrana ravan, solnčna in solnčna ravan, do katere je nekoč dopri slovanski rod, čez katero so divjala v davnih dneh divja plemena, gnana od nenasičnega pohlepa po plenu in zrelih sadovih latinske civilizacije. Na enem obzorju se stika zemlja z nebom, tam mu daje morje — lepo Jadransko morje — večni poljub. Na drugem obzorju blešči venec Dolomitov, ki stražijo jug pred severom. Od obzorja do obzorja pa valovi ravan, zavita kakor Flora v zeleni plašč pomlad. Solnce sije čez polja in travnike, murve zelene v brajdah in v soldaško ravnih vrstah, cerkve v značilnem benečanskem slogu se druga za drugo prikazujejo izmed drevja in izgubajo pred hitečim vlakom, dvorci z nizkimi strehami in živo barvani se šopirijo med hišami. To je pokrajina, kakor jo vidimo v ozadju benečanskih Madonn: pokrajina svile in zelene, kakor svila mehke trave. Tod so se pred leti pomikale silne vojske: tekla je človeška kri v Tagliamentu, tekla je v Pijavi. Zdaj je vse zarasla trava; le tuintam se pojavja kak strelski jarek, le tuintam — kakor pri Lusitani — vidiš debele kupe bodoče ži-

ee, ki se zde bolj smešen ko tragičen rekvizit ene največjih tragedij človeštva. Kako malo časa je pač treba prirodi, da popravi in zbrisi neumnosti, ki jih je počenjal človek na poljih in travnikih, — ob rekah, — ki so enako tekle in hitele v morje, pa najsi se je tod pomikala Atilova vojska s pošastnimi jezdec, ali pa kaka »Bogu vojnih trum« podrejena armada s topovi in strojnimi civiliziranimi in celo »učeni« oficirji. Večna neumnost med nebom in zemljo. A lepa je zemlja in svetlo je nebo...

V našem kupeju je prav živahno. Skupna vožnja je že zblížala znanee z neznanci; v Trstu kupljeni chianti pa je dajal nekaj predokus po Firenzi in tolažil one, ki so bili malce razočarani nad Italijo. Saj so nekateri pričakovali kdove kakih razkritij in neslutnih lepota. A zemlja je zemlja in trava — trava. Mlad zakonski par v moji bližini je glasno zabavljal: »To da je Italija... Taka puščoba. Naši kraji so stokrat lepši. Drugi listajo po debelih Baedeckerjih, tretji si lajšajo pot s popotnim brašnom. Italijani nas puste v blaženem miru; ves čas potovanja si bilo niti najmanjšega nadlegovanja s strani železniških oblast, orožništva ali črnosrajčnih in širokohladih fašistov, ki kontrolirajo vlake. Pri nas bi najbrže ne šlo tako gladko, kajti: če je stvar enostavna, jo je treba storiti komplcirano... V sosednem kupeju, kjer se nas je zbralo nekaj mladih, ki nismo bili niti razočarani niti odvisni od Baedeckerjevega okusa, je vstopil v našo družbo mlad orožnik, ki je opravljal železniško službo. Nekam kuriozno se nam je zdelo, ko smo slišali iz ust italijanskega orožnika v značilni, grenadirjev spominjajoči unifermi, gladko slovensko govorico. Še bolj

smo se čudili, ko je pokazal odločno narodno zavest. Fant je doma iz Istre in služi pri karabinerjih vojaški rok. Pripovedoval je, da se v Furlaniji Slovenci že svobodneje gibljejo in da se slovenskim fantom v tej službi ne godi slabo. Vendar pa... kakor hitro odsuži svoj rok, pojde v Jugoslavijo. V Osijeku ima strica. Tam počaka, kako se bodo razvile razmere. In morajo se razviti, nam pravi z živahno gestikulacijo mladega, od istrskega solca zagorelega Primorca.

Okoli dveh popoldne je privozil vlak v Mestre, zadnje postajo pred Benetkami. Tu smo izstopili, da počakamo vlak Benetke-Firenze. Na lepi postaji je bilo mnogo tujcev, v elegantni restavraciji so se gostili pripadniki raznih narodov, ali moderneje rečeno: raznih valut. Kajti — verjemite — na potovanju se boljša ali slabša valuta bolj pozna nego narodnost. Tudi Italijani so se že naučili razločevati tujce, ki vro v njihovo lepo deželo, po boljši in slabši valut. Zaman je vse; materijalistična teza je stokrat težja nego še tolikšen kup idealističnih teorij.

Po prvih »spagethih« in črnem veroneskem vinu v kolodvorski restavraciji se je pot nadaljevala. Okoli treh smo vstopili v brzovlak, da ga ne zapustimo do enajstih ponoči. Polagoma je začela postajati pokrajina pestrejša. Prešli smo Brento, ki nas je spomnila Puškinovega »Evgenija Onjegrina« in se ustavili v Padovi, ličnem mestu s staro univerzo, na kateri se je šolalo tudi nekaj slovenskih mož, ki so v minulih stoletjih imeli pomembnejšo vlogo v družabnem življenju. Iz oken vlaka je bilo lepo videti baziliko sv. Antona. Čije kupole so mi vzbudile spomin na mladostne

kar je treba posebno povdariti. Zakaj v Studencih je tudi narodno prosvetno delo silno težko, ravno zato, ker je narodno. Časi so se tekom zadnjih let silno izpremenili, a mentaliteta prebivalstva v Studencih, kjer je bilo svoj čas najhujše gnezdo vseh rovarjev proti našemu narodu in državi, to prebivalstvo se ni še tako temeljito izpremenilo kakor pa časi. Pod raznimi firmami vlada še obilo starega duha in mišljenja. Zato je temvečja zasluga studenškega Sokola, da si je ustvaril s svojim mirnim in doslednim delovanjem v odtotnih težkih razmerah že trdno podlago in da se krog prijateljev in posebnikov njegovih kulturnih in zabavnih prireditelj stalno veča. Z uprizoritvijo »Desetega brata« je napravil studenški »Sokol« velik korak naprej, če ga primerjamo z dosedanjimi uprizoritvami večinoma idejno praznih in našemu duhu tujih iger, ki so se pa morale igrati zaradi posebnih razmer. »Deseti brate«, pa je kljub vsem šlam resna in v marsikaterem oziru tragična igra.

Uprizoritev je bila docela posrečena, zlasti glavne vloge Dolefa, Krjavljca, Kvasa in seveda tudi Martineka so bile v prav dobrih rokah. Zelo dober je bil prizor v gostilni Oberščka, ki je težak zlasti za igralce začetnike. Vendar je bil ves prizor prav dober. Tudi drugi igralci in igralke so bili na svojem mestu. Videlo se je, da ima dramatični odsek studenškega »Sokola« dobre in med njimi nekatero prav dobre moči. Seveda pride prava igralska uglasjenost šele tekom mnogih vaj. A temelj je tu in treba je samo nadaljevati po začrtani poti. — Številne odmore je prav dobro izpolnil lasten orkester pomnožen z nekaterimi močmi. — Kakor čujemo, se uprizoritev »Desetega brata« ponovi v juniju na občo zahtevo. Marljivim diletantom studenškega »Sokola« pa čestitamo in ključemo: Le tako naprej! Zakaj kulturno delo rodi prav siguren uspeh.

Gibanje SDS v mariborski oblasti:

V nedeljo 10. maja se je vršila ustanovitve štirih novih krajevnih organizacij: a) v Kančevcih v Prekmurju (predsednik pos. in župan Stefan Kuronja); b) v Cvetkovecih pri Vel. Nedelji (preds. pos. in župan Franc Petek); c) v Št. Hju v Sl. gor.; d) v Sv. Ani v Slov. gor. preda. posestnik Jože Sajrid. — Istega dne je bil občni zbor srezke organizacije SDS v Ljutomeru.

V soboto 16. maja zvečer se je vršil občni zbor kraj. org. v Mozirju. Predsednikom je ponovno izvoljen g. dr. Jože Gorčar.

V nedeljo 17. maja ste bili ustanovljeni dve novi kraj. organizaciji v gornjegrajskem srezu: v Bočni (predsednik pos. Jože Čepak) in Ljubnem. Tudi se je vršil na Ljubnem občni zbor srezke organizacije, ki obsega danes 5 krajevnih organizacij.

V četrtek 21. maja je občni zbor organizacije v Čankovi (Prekmurje) in ustanovitve organizacije v Sv. Trojici v Sl. gor.

V nedeljo 24. maja sestanek Sam. strok. del. unije v Slatkem vrlu in občni zbor srezke organizacije SDS v Murški Soboti.

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Sreda, 21. maja. Zaprto.
Četrtek, 21. maja »Traviata«, ab. B. Gostovanje prvega baritonista ljubljanske opere g. Boris Popova. »Traviata« zadnjič v sezoni.

Gostovanje g. Popova v »Traviati«. »Traviata« za več let zadnjič. V četrtek, dne 21. maja ob 20. se vprizori zadnjič v tej sezoni lepa in nadvse popularna Verdijeva opera »Traviata«. Pri tej priliki bo gostoval v vlogi očeta Germont gosp. Boris Popov, prvi baritonista ljubljanske opere, ki si je s svojim zadnjim nastopom pri nas v »Trubadurju«, namah pridobil simpatije vsega občinstva. Ob enem opozarjamo cenj. občinstvo, da bo jutrajšnja uprizoritev imenovane opere ne samo v tej sezoni zadnjičkrat, temveč se bo za več sezon odstavila z repertoarja. Za to predstavo veljajo z ozirom na gostovanje odličnega baritonista ponovno operne cene.

Opera »Tosca« v mariborski operi. — Kot zaključuje drama svojo redno sezono z veličastno Shakespearjevo dramo »Hamlet«, tako bo zaključila opera svojo sezono s Puccinijevo najboljšo in najpopularnejšo opero »Tosca«, katere predstava bo končala tega meseca.

Kultura in umetnost.

x Pregled zgodovine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sestavil profesor Silvin Kranjec. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Ta kronološki pregled skuša podati jugoslovansko zgodovino, ki je vsled naše politične razcepjenosti zelo malo pregledna, v čim enostavnejši in preglednejši razvrstitvi, pri čemer upošteva poleg političnega razvoja tudi najvažnejša kulturno zgodovinska dejstva. Namenjen kot repertorij predvsem srednješolcu, ki se pripravlja na nižji ali višji tečajni izpit, bo lahko služil v pregledno ponovitev tudi visokošolcu, učitelju in vsakemu, ki se pripravlja na razne sprejemne ali usposobljenostne izpite, kjer se zahteva poznanje domače zgodovine. Kot repertorij bo pa knjižica omogočila tudi izobražencu v praktičnih poklicih, zlasti časnikarju in predavatelju, ki se ne utegne baviti z obširnejšo zgodovinsko knjižico ali pa hoče le hite informacije o trenutno pozabljenem imenu ali letnici, lahko orientacijo o naši preteklosti. Zato navaja tudi najvažnejše dogodke v dobi po ujedinenju ter ima priložnost obširnejše osebno in stvarno kazalo ter pet rodovnikov jugoslovanskih vladarskih rodbin, ki jih sicer ne dobimo v slovenskih zgodovinskih knjigah.

x France Prešern poet in umetnik. Kot komentar k izdaji iz leta 1847 v proučevanje umetnosti poetovega dela — priredil dr. Avgust Zigon. Založila in izdala Družba sv. Mohorja 1925. Knjigo prav toplo priporočamo vsem, ki imajo resnično ljubezen do našega največjega poeta. Ta knjiga, ki je pravkar izšla, je uvod k prvi knjigi, k Prešernovi čitanki, ki je izšla l. 1922. Zaccenja se z razpravo: France Prešeren in Copova akademija, kjer pojasnjuje stike z literarno davno domačo tja do Akademije ter umetniško stališče Copove akademije. Ta obsežna razprava je edina v našem slovestvu, bogata po misli, izčrpa glede vsebine, tikajoče se vsega pesniškega razvoja in ustvarjanja, oblikovnega in duševnega. Kljub lepi opremi je knjiga poceni. Naroča se pri izdajateljici in pa v vseh večjih knjigarnah. Udje Družbe sv. Mohorja imajo popust.

x »Nova Evropa«. Dne 11. tm. je izšla 14. in 15. številka odlične zagrebške revije. Posvečena je vprašanju vojne krivde in prinaša sledeče prispevke: Radikali in sarajevski atentat (Č.). — Jugoslovanska nacionalistička omladina u oči rata. — (K. Vidas). — Ko je odgovoran za ubijstvo Franje Ferdinanda (Dr. Seiton Watson). — Pruski imperijalizam i pangermanizam kao glavni uzroci svet-skog rata. (M. Imostrancev). Beška: Dr. Seiton Watson u Jugoslaviji. — Prispevki so jako zanimivi in aktualni. — »Nova Evropa« se naroča v Zagrebu, Preradovičev trg br. 9.

Sport.

: ISSK Maribor, nogometni odsek, poziva vse igralce k skupnemu treningu, ki se vrši v četrtek dne 21. maja 1925 ob 4. (16.) uri na igrišču. Vsled predstojecih tekem je dolžnost vsakega igralca, da se treninga udeleži. — Odbor.

: Uprava igrišče ISSK »Maribor«. Za zgradbo, oddajo in vzdrževanje sportnih prostorov ISSK Maribora se je ustanovila posebna tročlanska uprava, ki jo tvorijo dr. Šestan, Iv. Roglič in Špes. V vseh zadevah, tisočih se klubovih prostorov, se je obračati na imenovane gospode. Glede oddaje prostora za nastope, tekmovalne ali vaje se je obračati direktno na gosp. Rado Špeca, Grajski trg 2 (v trgovini). V svrhu amortizacije velikih investicijskih stroškov se oddajo prostori samo za ceno 30% od brutto inkassa ali minimalno 250 din., kar blagovoljijo zainteresenti vzeti na znanje.

: Kakor doznavamo, namerava ISSK Maribor v najkrajšem času že sedaj lepo zgrajeno nogometno igrišče izpopolniti z modernimi garderobami in veliko tribuno. Vsekakor lepa pridobitev našega mesta.

: Sportna razstava. Novost letošnjega vselejma bo Sportna razstava, ki bo prirejena v najširšem stilu. Da bo razstava čim najbolj uspela in v vsakem oziru dosegla svoj namen se je konstituiral ožji odbor, ki bo vzel delo v svoje roke in kateremu bodo stali ob strani vsi sportni krogi Slovenije. Odbor je konstituiran takole: Predsednik: Dr. Souvan Hubert, namestnik: Gorec Josip, tajnik: Stanič Lavoslav, Vrančič Vladimír, odborniki: Ing. Prelovšek, Dr. Bleiweis, Dr. Senekovič, Rado Hribar, Anton Pintar in Viktor Naglas, nam.; dr. Košiča.

Sokolstvo.

o Članom sokolskega društva v Mariboru! Pozivamo vse članstvo, da se kar najštevilneje udeleži II. okrož. zleta našega naraščaja v nedeljo 24. tm. v Šmarjeti (post. Račje). Naraščaj in deca odhajata iz Maribora z vl. ob 7.53, vsi oni pa, ki se udeleže zleta le popoldan — javni nastop ob 1/16. uri, naj odhajajo z vl. ob 13.20. (Na razpolago so tudi še vl. ob 8.34, 9.44 in 11.24). Vožnja je za vse udeležnike polovična. Zleta se udeleži v kroju deca in naraščaj ter njega voditelji, vse ostalo članstvo v civilu z znaki Bratje in sestre, ključ nas članska dolžnost, da preživimo dan z našim naraščajem ter se z njim veselimo njegovega dela in uspehov, ključ nas tudi dolžnost, da ob tej priliki posetimo odsek našega društva, ki deluje v Šmarjeti! — Zdravo! Odbor.

o »Jugoslovanska Sokolska matice« razglašja, da pošlje onim članom, ki so pristopili pred 1. 1924 (ko še ni bila uvedena manipulacijska pristojbina 3 din.) izkaznice le na posebno zahtevo ter ako pošljejo znesek 1 din. za poštino. Pozivamo torej vse one člane Sokolskega društva v Mariboru, ki še niso prejeli od JSM zadrudne članske izkaznice, pa pa bi jo želeli dobiti, da se zglase šetekom tekočega meseca v društveni pisarni ter vplačajo znesek po 1 din., narkar bomo izkaznice skupno naročili. Ob enem vabimo še vse ostalo članstvo naj pristopi do zadnjega brata in sestre k tej naši književni zadrugi! Zadrudni delež znaša le 25 din., kar bo le z malo poživovalnosti vsako zmogel. Ne ustrahimo se niti dela niti gmotnih žrtev v povzdigo in prospah našega sokolskega tiska! — Odbor.

Gospodarstvo.

Krediti Narodne banke.

Iz zagrebških listov posnemamo: O kreditih, ki jih namerava dati gospodarskim krogom v tekočem letu Narodna banka, doznavamo, da je bilo sklenjeno na zadnji seji upravnega odbora Narodne banke, da se dajejo sezonski in stalni krediti. Sezonski krediti se bodo dajali z ozirom na imovinsko stanje in sigurnost ter na delovno sposobnost reflektantov. Odvzeli se bodo onim, ki so jih prošla leta zlorabili v razne namene. Svota sezonskih kreditov še ni definitivno določena, smatrajo pa, da bo znašala okoli 200—250 milijonov din. Stalni krediti se bodo dajali industrijalcem, trgovcem, gospodarskim krogom sploh. — Izvršila se bo revizija že obstoječih kreditov. Razven onih kreditov, giede katerih ni povoda, da bi se odvzeli, se bo letos razdelilo 100—150 milijonov din. Podeljevali se bodo krediti brez ozira na pokrajine. Prednost bodo imele seveda solidne in stare tvrdke.

UVOZ IN IZVOZ V NAŠIH LUKAH.

Pomorska direkcija je izdala te dni statistiko o uvozu in izvozu naših pristanišč. V prvi polovici l. 1924. Iz te posnemamo, da je znašal celokupni promet v tem času v Splitu: uvoz 605.563 tovorov, izvoz 1.930.880, skupno 2.536.443 tovorov; Sušak: uvoz 262.176, izvoz 784.709, skupno 986.876 tovorov; Šibenik: uvoz 195.784, izvoz 617.962, skupno 813.64 tovorov; Gruž: uvoz 250.573, izvoz 495.573, skupno 746.335.

Kakor je iz tega razvidno, zavzema v blagovnem prometu prvo mesto splitska luka. Njen promet je večji od skupnega prometa vseh treh ostalih luk. Od prometa v solunski luki je splitski šestkrat večji ter ne zaostaja mnogo za Trstom in ostalimi italijanskimi lukami.

Glede števila zastav raznih narodov, katerih ladje so uvozile ali izvozile blago, je imela splitska luka pri uvozu 7, izvozu 8, Gruž pri uvozu 6, izvozu 7, Šibenik in Split pri uvozu po 2, izvozu po 4 zastave.

Split izvažja v vse dežele sveta kakor v Malajske države, Kitajsko, Japonsko, Arabijo, Eritrejo, Brazilijo, Argentinijo i dr. Gruž izvažja predvsem v evropske države in severno Afriko, Šibenik v Združene države, Sušak poleg teh v Japonsko in Indijo.

g Izenačenje železniških tarifov. Kakor znano, je minister prometa pooblaščen s čl. 38. zakona o dvanajsetinah, da more z uredbo izenačiti tarife glede ceh in blaga na vseh progah naše kraljevine. Z ozirom na to je predsednik zagrebške trgovske zbornice Vl. Arko urgiral pri prometnem ministru, ki mu je obljubil, da bo to izpolnil. Tako je upati, da bo to bolno vprašanje naše železniške politike kmalu rešeno.

Obrtno gibanje v Mariboru.

V mesecu aprilu so bile objavljene sledeče obrti: Ema Zalokar, izdelovanje čokolade, kakao, bombonov, kanditov in vseh v to stroko spadajočih izdelkov na tovarniški način v Prešernovi ulici št. 19. Pall John, trgovina s vsakovrstnimi stroji, avtomobili itd. v Koroški c. št. 24. Konrad Žnuderl, obrt prepisovanja in prestavljanja spisov v druge jezike, Grajski trg št. 1. Gjurjo Valjak, branjarija ter prodaja vina, piva in sadjaveca v Cafovi ulici št. 1. Mihael Grobin, trgovina s starimi poljedelskimi stroji ter starim železom v Gosposki ul. št. 3. Ernest Samobor, trgovina z mešanim blagom na drobno v Stritarjevi ul. 5. Davorin Kren, trgovina z mešanim blagom na drobno v Koroški c. 48. Pahor Ivo, trg. z mešanim blagom v Vrtni ulici št. 8. Josip Mlakar, trgovina z ribami v konservah itd. v Grajski ul. 3. Ivan Latzko, krojaška obrt v Šolski ulici št. 4. Viljem Weiss, kotlarska obrt, Trg Svobode. Fr. Draubacher, mesar na Glavnem trgu. Ivan Šket, pekovska obrt v Smetanovi u. št. 51. Hubert Heller, vrvar v Gosposki u. št. 3. Stefan Novosel, trgovina s špecerijo in delikatesami v Gosposki ul. 5. Franc Ferk, pranje perila, Vetrinjska u. št. 28.

V istem mesecu so bile prijavljene sledeče obrti: Ema Dolajš, branjarija in prodaja vina v zapečatenih steklenicah v Stritarjevi ul. št. 7. Sluga & Kette, krojaška obrt, Dravska ul. 8. Ema Zalokar, izdelovanje čokolade, kakao, bombonov, kanditov in vseh v to stroko spadajočih izdelkov ter kavinih surrogatov na tovarniški način v Prešernovi ulici št. 19. Anton Divjak, čevljarska obrt v Stolni ulici št. 5. Ema Volovšek, šiviljska obrt v Vrbanovi ul. 10. Alojz Sevcšek, čevljarska obrt v Kopališki ul. 19. Marija schler, specialni prikojevalni atelje v Aleksandrovi u. 19. Matija Vrnjak, pekovska obrt v Koroški c. št. 47. Jurij Schrott ml. mesarska obrt, Vodnikov trg 3. Franc Deutschmann, kolarska obrt, Jugoslovanski trg 3. Ivan Muhič, sedlarska obrt v Kopališki ulici 19. Marija Spindel, šiv. obrt v Mlinski ul. 7. Neža Sekolec, izposojevanje filmov. Aleksandrova c. 57. Ivan Kosi, obrt prevažanja tovorov, Koroška c. 84. Albin Pristernik, trgovina z galanterijo, pleteninami, drobnarijo itd. v Aleksandrovi c. št. 19. Alojz Ussar, trgovina s šivalnimi stroji in kolesi ter njih sestavnimi deli v Kerkovi ulici št. 14. Terezija Samuh, trg. z jajci, perutnino in sadjem na Glavnem trgu. Helena Dobrača, trgovina s čevlji in čevljarskimi potrebščinami v Gosposki ul. št. 37. Frančiška Šibenik, trgovina z jajci, mlečnimi izdelki in drobnarijo v Meljski cesti št. 43. Petrina Lavrenčič, igranje na glasovir v Aleksandrovi c. 39. Miroslav Kert, trg. z meš. blagom, Slovenska ul. 16. Marija Golob, trgovina z mlekom, mlečnimi izdelki in kruhom v Mlinski ul. št. 6. Anton Kumperščak, trg. z mešanim blagom v Račjevi ul. 13. Elija Sicherl, trg. z meš. blagom, Stritarjeva ul. 5. Pavla Tručl, branjarija v Vrbanovi ul. št. 66. Marija Sluga, trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Koroški cesti št. 64. Ivan Živic, trgovina z apnom, cementom, opeko in peskom v Vrbanovi ulici št. 28. Novosel in drug, trg. s špecerijo in delikatesami kakor tudi predelavanje delikates, Gosposka ul. št. 5. Marija Paul, pranje perila, Vetrinjska ul. št. 28.

V »Stajerski kleti« Prijetno sedeti, Jabolčnik, vino Nikjer tako fino, Nikjer tak po cen! Še v krčmi nobeni!	Če žalostna duša In v gru je suša Le v »Stajersko klet« Ti idi sedet, Tam kaplja iskreča, Veseljje obeča!
---	--

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 80
Tam so živeli osamljeni daleč proč od vsakega stika z zunanjim svetom. V njihovo hišo ni nihče drug zahajal, kakor Dominique in služkinja, katero jim je on priporočal.

Henry je dobro vedel, da se tajnost najbolj ohrani, ako ne pove niti onim, ki so mu najbližji. Zato ni zapul svoje skrivnosti nobenemu od svojih številnih prijateljev v Parizu, da stanuje v Maisons-Lafitte. Resnici na ljubo moramo reči, da se nihče ni brigal za mladega človeka. Pariški znanci so preveč ravnodušni, oni se površno ozirajo na levo i na desno, preveč so bili zaposleni, da bi se spomnili onih, ki manjkajo.

Mislimo, da je zelo pripravno sedaj, da napolnimo ono praznino v naši knjigi in da povemo našim čitateljem marsikaj o Henryjevih starih in njegovi vzgoji.

Njegov oče je bil Anglež lord Henry

Fitz-Herald, mati mu je bila Rosina Verner, igralka v «Panorama» gledališču v Parizu. Bila je lepota prvega stila. Smatrali so jo za čednostno ženo. Mladi lord se je zaljubil v to igralko, ki mu je rodila sina.

Očetovska radost je okrepila ljubezen mladega Angleža, ki je mislil, kako naj se prizna dete kot zakonito, in jo je sklenil poročiti.

Prežet od te želje je odpotoval v domovino, da pripravi stariše na to poroko z igralko, ker je slutil, da se bodo temu koraku protivili vsled svojega visokega svojstva.

Toda mlademu lordu ni bilo usojeno, da še kdaj vidi Rosino in sinčka.

Lotila se ga je ena izmed onih boleznih, ki v par dneh umore mlade ljudi v njihovi največji moči.

Videč Henry Fitz-Herald bližajočo se smrt, je še napravil oporoko, v kateri je zapustil ženi Rosini en milijon frankov, sinu pa pol milijona pol pogodem, da se mati ne dotakne zadnje svote in pripadajočih obresti, dokler ne postane

dete polnoletno.

Ostalo ogromno premoženje je pripadlo maravnim dedičem, ki niso niti opazili, da so prikrajšani za oni denar, njegove ljubice in sina.

Rosina ni bila slaba, toda nič boljše od večine žensk, ki so pri gledališču, ker te malo poznajo srce in čustvovanje.

Rosina je ljubila lorda ali nekaj slično. Ko je zvedela za njegovo smrt, je jokala. Toda ko je dobila oni milijon, se je obrnilo drugače.

Dva meseca pozneje, ko je postala vdova in posestnica rente od 50 tisoč frankov, se je vozila v odprti kočiji v svileni obleki, globoko izrezani okoli vrata.

Ako je kdaj dovoljeno in mogoče reči, da je materina smrt sreča za otroka, moremo reči to sedaj, da je bila smrt Rosine sreča za malega Henryja, ker bi ona kljub oporoki našla načine, da bi potratila dedščino svojega otroka. Henry je dobil oskrbnika, ki ga je izvrstno vzgojil. V osemnajstem letu je postal

lastnik lepega premoženja, ki se je znatno povečalo z obrestmi.

Henry je bil pameten, pa se ni družil z lažnjivimi prijatelji in pijavkami, ki jih nazivamo «lepe grešnice».

To je bila zanj sreča. Prirojeni dar lepe umetnosti ga je

ohranil od največjega zla, brezdelja. Kakor je bil sam rekel poveljniku, imel je dar, da postane umetnik. V svoji mladosti je Henry govoril: — Ljubim te, za vedno. Minilo je nekaj mesecev, pa je nov ideal spodrinil prejšnjega.

Tečajji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo.

Zasebni učni zavod Ant. Rud. Legat, Maribor. Začetek dne 2. junija 1925.

Vpisovanje in prospekti v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7. - Nobene podružnice! Telefon 100.

Pohišstvo

spalnice, jedilnice, kuhinje in drugo po konkurenčnih cenah samo pri Šercer in drug, mizarstvo, Vetrinjska ulica 8, dvorišče. 988

Ugodna naložitev denarja! Dve trgovski hiši v Gracu, ob glavni cesti na vogalu. Ena ima kovačijo, druga pa gostilno, se ugodno prodasta. Natančnejša pojasnila daje restavracija Götz, Maribor. 1066

Za prihodnje šolsko leto se išče **stanovanje** pri boljši rodbini za dve ali tri dijakinje. Predpogoj klavir. Ponudbe pod „Dijakinje“ na upravo. 1067

Vino, pristen ljutomerčan po nizki ceni se toči v špecijski trgovini Ivan Slavinec, Stritarjeva ul. 20, Maribor. 1076

Kobila na prodaj, stara 4 leta, visoka 171 cm, dlake alataste. Obrniti se ne komandira mi traljeske čete 45 pešad. puka, kasarna Meljska cesta. 1060

Čiste steklenice od Slatinske vode kupuje M. Berdaja, trgovec, Maribor. 984

2 lepi omari, živalni stroj komple. poluirana spalnica z marmorjem 1800, postelje, kuhinjska kredenca, mize, divan na prodaj. Rotovski trg 8. I. nad. levo. 1072

Stanovanje, dve sobi, kuhinja in malo vrta se zamenja z enačnik ali več sobami. Naslov vupravi „Tabora“. 1055

Pozor mizarji! Več marmornatih plošč za umivalnike se proda. Vojašniška ul. 5/II. 1068

Srednješolec išče s 1. junijem hrano in stanovanje pri boljši rodbini. Ponudbe na upravi lista pod „Dijak“. 1058

KLUB-BAR

Od 16.—31. majnika

Začetek ob 11. uri zvečer

Rasberger in Urvalek

člana mariborskega gledališča Fini Elmore — Miss Topsy Anny Relum mednarodna pevka Kod zaključek komedije

Pat in Patachon

poskušata svoj najnovejši film:

„Ljubezen - blaznost in zločin“

VELIKI KAVARNA

Petek, 22. majnika

ELITNI KONCERT

z umetniškimi vložki

Radio

Nabavam za radio aparate — od najznamenitnejše tvornice, forej najboljše kakovosti — priskrbim vsa potrebna dovoljenja za instalacijo v najkrajšem času, in prevzamem tudi vse posle instalacije. Dolžina valov nad 5000 km. Po potrebi priskrbim tudi vsa dela aparatov.

Gospodarska pisarna **dr. Lainšič** Maribor, Wildenrainerjeva ulica 6 1077 Telefon 314

Svetovna Panorama

Maribor, Slovenska ul. 16. **Ljubljana-Bled** Bohinjsko jezero, Tržič 50 slik Odprta tudi vsako nedeljo in praznik 1074

Najcenejša **birmska darila** in ob enem najlepši spomini so slike iz **FOTOGRAF. ATELJEJA MAKART** 1026 **SAMO GOSPOCKA UL. 27** NASPROTI HOTELA „PRI ZAMORCU“

Kavarna „Mestni park“ dnevno koncert od 21. do 2. ure. Pri lepem vremenu tudi popoldan od 17. do 19. ure. Kavarna je odprta že ob 7. uri zjutraj. Sladoled, odprto pivo in domače pecivo. 1070

BIRMA! BIRMA! Na dan birme 21. maja koncertira godba Pilich na krasnem restavracijskem vrtu **Emersič, Aleksandrova cesta 18.**

Gostilna „Pri treh ribnikih“ v četrtek dne 21. maja se vrši **veliki vrtni koncert** Začetek ob 15. uri. Igra priljubljena mariborska godba. Za obilen obisk se priporoča **gostilničar.**

Za birmo v četrtek dne 21. maja **otvoritev vrta** z jutranjim koncertom priljubljenega kvarteta v prahu prostem, lepem in zračnem vrtu restavracije **„VETRINJSKI DVOR“** (preje Orovcz). Izborna kuhinja. Prvovrstna in pristna štajerska vina ter vedno sveže Götzovo belo in črno pivo. Nočnega davka ni! Vsako soboto zvečer koncert le ob lepem vremenu. 1073

Za **BIRMO** se priporoča, priznani najboljša izdelava slik večkrat odlikovanega **Fotografa Vlašič, Gosposka ul. 23** Cene zmerne! 991

PALMA

Kaučuk podpetniki in podplati vzdržijo vsako vreme — so prožni in higijenični.

Po pregledu svojega blaga posebno znižane cene!

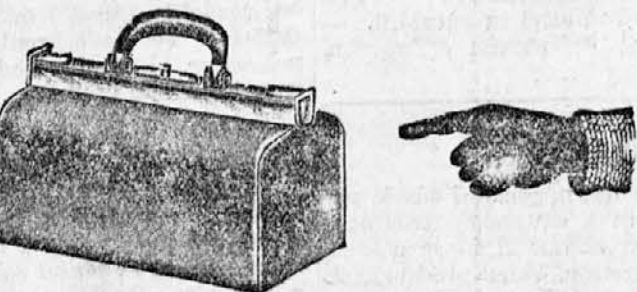
Nabavljalci naj si ogledajo novo izstavljenе cene v naši izlozbi in uverili se bodo, da one niso prazne reklame.

B. Veselinović & Komp., Maribor, 1069 Gosposka ulica 26.

Cenj. daman naznanjam, da se dobijo v mojem novourejenem ateljeju krojnih vzorcev vsakovrstni **pariški in dunajski kroji na mero** kakor tudi normalni kroji na izbiro. Dobijo se tudi kroji za otroke in deklice. Ustmena in pismena naročila z vpslano sliko ali prepisom se takoj izvrše. Obrnite se na

Specialni atelje krojnih vzorcev v Mariboru, Aleksandrova cesta 19/1, na hodniku. 756

Novo upeljano! 438 **Moške klobuke** najnovejših oblik, po najnižjih cenah kupite pri tvrdki **Anica Traun, Maribor Grajski trg 1.**

Predno odpotujete preskrbite se s potnimi kovčeki, kasetami, neceseri, torbami, listnicami, nahrbtniki itd. itd. Vse to dobite v veliki izberi in po zmernih cenah pri **IVAN KRAVOŠ — MARIBOR** Aleksandrova cesta šte. 13 — Telefon 207

E 3257/23.-41.

Dražbeni oklic.

Dne 10. junija 1925 ob 10. uri vršila se bode pri podpisnem sodišču v sobi št. 14 dražba nepremičnin vl. šte. 1. d. o. Grajska vrata (Maribor) hiša št. 12 v Mariboru, Meljska cesta s pritličnim dvoriščnim, stanovanjskim poslopjem, enonadstropnim pisarniškim poslopjem, skladiščnimi poslopji in avtogaražo ter vrtom in pritlikline (en valger in 2 kadi za perilo).

Cenilna vrednost 840.316.50 Din; najmanjši ponudek 420.208.25 Din.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. Vse drugo razvidno iz dražbenega oklica na sodni deski.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 9. maja 1925.